

Scolas autas ed instituts da perscrutaziun

Consultaziun tar il relasch d'ina lescha davart las scolas autas ed ils instituts da perscrutaziun (LSAIP)

■ **(cc) Il chantun Grischun vul reglar da nov il sector da las scolas autas e dals instituts da perscrutaziun. La regenza grischuna ha deliberà per la consultaziun il sboz correspondent d'ina nova lescha davart las scolas autas ed ils instituts da perscrutaziun. L'intent dal project è quel da rinforzar e da segirar a lunga vista il Grischun sco chantun da scolas autas e da perscrutaziun.** La nova lescha davart las scolas autas ed ils instituts da perscrutaziun (LSAIP) va enavos sin ina intervenziun parlamentara ch'è vegnida acceptada il favrer 2008. Il cussegl grond ha incumbensà la regenza d'elavurar ina lescha che duai rinforzar e segirar a lunga vista il Grischun sco chantun da scolas autas e da perscrutaziun. Ultra da quai ston vegnir resguardads svilupps naziunals, perquai che la nova lescha federala davart l'agid a las scolas autas e davart la coordinaziun en il sector da las

scolas autas svizras (Lasa) vegn tractada actualmain dal parlament sin plaun federal. Er en preparaziun tar la confederaziun sa chatta ina revisiun da la lescha da perscrutaziun.

La proposta ch'è vegnida deliberada da la regenza per la consultaziun è formulada sco lescha generala che integrescha en in unic relasch las disposiziuns davart las scolas autas e davart la promoziun da la perscrutaziun ch'èn cuntegnidas enfin uss en diversas leschas chantunales. Concretain regla la nova lescha la direenziun e la promoziun da scolas autas e d'instituts da perscrutaziun tras il chantun. Tar las scolas autas e tar ils instituts da perscrutaziun tutgan la scola auta da pedagogia (SAPGR) e la scola auta da tecnica ed economia (Sate). Supplementarain pon ulteriuras scolas autas ed ulteriurs instituts da perscrutaziun vegnir renconuschids e sustegnids dal chantun.

Clera repartiziun da las incumbensas e direenziun e incaricas da prestaziun

In punct caracteristic essenzial da la nova lescha è la direenziun da las scolas autas e dals instituts da perscrutaziun ch'è concepida en moda unitara e che ha ina clera repartiziun da las cumpetenzas. En spezial vegn reglada la repartiziun da las incumbensas tranter il parlament, la regenza ed ils gremis directivs da las instituziuns. Da nov vul la regenza nominar en quest connex in cussegl consultativ scientific che duai cussegljar la regenza sco gremi spezialisà en dumondas scientificas e che po – per incumbensa da la regenza – examinar las instituziuns scientificamain sco er manar tras programs da perscrutaziun.

Ultra da quai vul il chantun manar las instituziuns en il futur cun incaricas da prestaziun e sustegnair ellas cun contribuziuns globalas. Experienceschas positivs cun quest gener da direenziun han gia fatg la Sate e la SAPGR. La lescha fixescha che mintga scola auta renconuschida e mintga institut da perscrutaziun renconuschì che retira ina contribuziun dal chantun survegn ina incarica da prestaziun per quatter onns. Quella cumpiglia il profil ed il portfolio da l'instituziun e fixescha las finamiras ed ils puncts centrals da las mesiras en l'instrucziun, en la perscrutaziun ed en ils servetschs. En il rom da l'incarica da prestaziun duain las scolas autas ed ils instituts da perscrutaziun esser activs en moda uschè autonoma e flexibla sco pussaivel.

Favurisar novs models da la collavuraziun

La finamira è d'ina vart quella da rinforzar las scolas autas ed ils instituts da perscrutaziun en il chantun. Da quai po er

profitar il Grischun sco piazza economica, perquai che las instituziuns porschan plazzas da lavur autamain qualifitgadas. Sur quai ora duai il Grischun vegnir posiziunà optimalmain en Svizra sco er sin plaun internaziunal sco lieu da furmaziun e da perscrutaziun. Per pudair sa participar als svilupps naziunals sco er internaziunals resguarda la regenza in entretschament cun grond sustegn sco in punct ch'è da fitg gronda impurtanza. La creaziun da cooperaziuns cun partenaris naziunals ed internaziunals adattads è en quest connex in instrument indispensabel che duai vegnir favurisà da la nova lescha.

Sfidas finanzialas

Tut en tut ha il chantun pajà l'onn 2010 contribuziuns a la perscrutaziun ed a l'instrucziun en la dimensiun da circa 69 milliuns francs. Sch'i na vegn midà nagut vi da la promoziun da las scolas autas e da la perscrutaziun, resultan – sin basa da las inoltraziuns concernent il plan da finanzas da las scolas autas e dals instituts da perscrutaziun – custs supplementars da circa 10 milliuns francs. Da quels pon

vegnir attribuids circa 5 milliuns francs ad investiziuns. Sin fundament da las ponderaziuns strategicas che furman la basa da la LSAIP pon resultar custs supplementars da 4 fin 6 milliuns francs per onn. Latiers tutgan en spezial la finamira da promover pli fitg ch'enfin ussa la perscrutaziun ed il svilup sco er la realisaziun da la strategia da profil e da portfolio planisada. Ils meds finanzial necessaris ston vegnir mess a disposiziun en emprima lingia cun reorganisaziuns e cun restructuraziuns entaifer las scolas autas resp. entaifer ils instituts, cun spustaments en il sector da las scolas autas e da la perscrutaziun u eventualmain cun compensaziuns en auters sectors da la politica. La dimensiun efectiva dals custs supplementars vegn il cussegl grond a diriger sur ils meds finanzial che vegnan mess a disposiziun en il preventiv.

La consultaziun davart il sboz da la lescha dura fin ils 30 da settember 2011. Ils documents èn avant maun sin la pagina d'internet dal departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient.

Il schef da la Scolaziun superiura Hanspeter Märchy (san), e cussegljer guvernativ Martin Schmid han orientà ier las medias.

FOTO M. HARTMANN